



Plan for
Idrett og fysisk aktivitet
2022-2025

1.	Innleiing.....	3
1.1.	Bakgrunn for planen.....	3
1.2.	Planen sitt mandat	3
2.	Utviklingstrekk.....	3
3.	Kommunen sin idretts- og friluftspolitikk.....	5
3.1.	Overordna mål.....	5
3.2.	Delmål.....	7
	Tabell 1: Oversikt over delmål for anlegg og områder, tiltak og ansvar.	7
	Tabell 2: Oversikt over delmål for aktivitet, tiltak og ansvar.	8
4.	Resultatvurdering og måloppnåing i førre plan	9
4.1.	Måloppnåing.....	10
4.1.1.	Hovudmål og delmål.....	10
4.1.2.	Handlingsprogrammet i planperioden	11
5.	Beskriving av situasjonen i kommunen	12
5.1	Organisert idrett.....	12
5.2	Eigenorganisert aktivitet	13
5.3	Telltur	14
5.4	Strandrydding	14
5.5	Friluftslivet sitt behov i framtida	14
5.6	Tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne.....	15
5.7	Opparbeiding og vedlikehald av anlegg og områder for idrett og friluftsliv	15
6.	Handlingsprogram for idrett og fysisk aktivitet 2022 – 2025.....	15
7.	Status og utarbeiding	17
7.1.	Anlegg som er bygd eller rehabilitert i perioden.	18
7.2	Status, ynskjer og behov for idrett og friluftsliv i kommunen.....	19

1. Innleiing

1.1. Bakgrunn for planen

Kommune har sidan 1994 vore pålagd av kulturdepartementet å utarbeide ein kommunedelplan for anlegg og område for idrett og friluftsliv. Departementet pålegg å rullere handlingsprogrammet kvart år, og den tematiske delen kvart 4.år. Gjeldande plan blei vedteken i kommunestyret 17.06.2014 og gjaldt for åra 2014 - 2022 og gjeldande handlingsprogram blei sist vedteke av kommunestyret 18.12.2018.

Departementet har utarbeida ein rettleiar for kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet. Rettleiaren kom sist i revidert utgåve i oktober 2015. Rettleiaren er fylgt i utarbeiding av denne planen. Det er ikkje lengre krav om at planen skal vere ein kommunedelplan og den er nå endra til ein temaplan i tråd med kommunal planstrategi vedteke i januar 2021.

Planen er todelt, ein tematisk del som vil bli rullert kvart 4.år og eit handlingsprogram som skal rullerast og vedtakast av kommunestyret kvart år. Handlingsprogrammet avgjer i kva for rekkefølge prosjekt vil bli prioritert av omsyn til spelemiddel og kommunalt tilskot. I tillegg har planen eit vedlegg som syner ei oversikt over anlegg, idretten si utbreiing, ynskjer og behov.

1.2. Planen sitt mandat

Planen skal vere in heilskapleg plan for idrett og fysisk aktivitet i Bokn, der alle grupper sitt behov for både anlegg og aktivitet skal greiast ut. Planen skal bestå av ein tematisk del med klare føringar for det vidare arbeidet innan feltet, samt eit handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg i perioden.

Ein godkjend plan for idrett og fysisk aktivitet er ein føresetnad for å søka spelemidlar til utbygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunen. Denne planen skal nyttast som ein viktig arbeidsreiskap i å planbehandla utbygging av anlegg og område for idrett og fysisk aktivitet.

Det er under utarbeiding av planen søkt samarbeid med organisasjonar og lag som ha særleg interesser for planarbeidet.

2. Utviklingstrekk

Aktivitet

Mange rapporterer at de trenar og mosjonere på fritida samstundes som graden av inaktivitet i befolkninga aukar. Dette kan skuldast at kvardagsaktiviteten går ned. Helsemyndigheita sitt anbefalte minimumsnivå for barn og unge er 60 minuttar pr dag med moderat til høg intensitet, og for vaksne og friske eldre er det 150 minutt med moderat fysisk aktivitet og 75 minuttar med høg intensitet per

veke. Ei kartlegging som helsedirektoratet gjorde i 2015 syner at 32 prosent av den vaksne befolkninga oppfyll denne anbefalinga.

Levekårsundersøkinga frå 2019 viser at 80 % av befolkninga over 16 år trener eller mosjonerer minst ein gong i veka. Dei mest populære trenings eller mosjonsaktivitetane er å gå raske turar (76 %), styrketrening (46 %), joggetur (39 %), langrenn/skitur (37 %) og trening på spinning/tredemølle/med treningsapparat (37 %). Deltakinga i den organiserte idretten går ned i ungdomsåra, og treningscenter og andre former for eigenorganisert trening og mosjon blir viktige treningsarenaer. Idrett er den viktigaste organiserte fritidsaktiviteten for ungdom, men det er en nedgang i den organiserte idretten for aldersgruppa 16 – 19 år, men tross fråfallet er organisert idrett viktig. Fotball er den største aktiviteten for begge kjønn i alderen 8-15 år. Dei fleste som trener fotball og handball gjer det i regi av eit idrettslag, mens langrenn, symjing, alpint, fotturar og sykling i stor grad er noko ein gjer på eiehand.

Verdien av å vere fysisk aktiv er formidabel. Helsegevinstane er mange, både på fysiske og psykiske plan. Fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskott og er eit viktig og veldokumentert verkemiddel i førebygging og behandling av over 30 ulike diagnosar og tilstander. Det føreligg omfattande dokumentasjon om helsegevinstane ved regelmessig fysisk aktivitet i alle aldersgrupper. Fysisk aktive vinn i gjennomsnitt åtte leveår med god helse i eit livsløpsperspektiv, noko som inneber både auka levetid og auka livskvalitet, dette samanlikna med fysisk inaktive. Ytterlegare auka fysisk aktivitet kan gje opp mot 16 kvalitetsjusterte leveår.

Bruk av tur- og friluftsområde har ei stor oppslutning. Nasjonal undersøkning viser at delen av befolkninga som har fotturar i skog og mark er på 61.9 %, noko som er ei auke på 9,5 prosentpoeng sidan 1995. Dersom ein ser på medlemsutviklinga i Den norske turistforeininga (DNT), så kan den truleg og seie noko om utviklinga på nasjonalt nivå. Ifølge årsmeldinga til DNT sentralt har talet på medlemmer auka frå 241 520 i 2010 til 270 250 i 2015, ei auke på nærmare 12 %. Trenden dei siste 10 åra er at det har komme fleire aktørar som tilbyr idretts- og mosjonsaktiviteter utanom den organiserte idretten. Mange av desse trenings- og organiseringsformene er knytt til livsstil og opplevingar. For vaksne er det ein trend at dei trenar når det passar dei, utan å ta omsyn til fastsette treningstider og utan forplikting med dugnad og andre oppgåver. I perioden frå 1989 til 2015 har eigenorganisert trening auka. På nasjonalt nivå var det i 1989 fleire som trenar i idrettslag enn i private treningstilbod, mens det i 2015 var meir enn dobbelt så mange som brukte private treningstilbod. Det er og ulikheit i kjønn, der fleire menn enn kvinner trener i idrettslag samtidig som kvinnene er i fleirtal i dei private tilboda. Undersøkingar på Haugalandet viser at delen av vaksne over 15 år som nyttar helsestudio er mykje større enn dei som deltek i organisert idrett. Dei seinare år har det og komme fleire digitale trendar som motiverer til auka fysisk aktivitet. Det kan være appar på mobilen, treningsopplegg på nettet, pulsklokker og liknande. Smitteverntiltaka i koronapandemien med stenging av/reduert organisert aktivitet og idrett har ført til at kommunar merka ei auke i friluftslivet. Bogn kommune kan og gjennom talet som har delteke i telltur og registrert denne auka. Denne auka kan ein og sjå har fortsett inn i 2021 trass i at organiserte tilbod om aktivitet og idrett har opna opp igjen.

Det er likevel ei bekymring knytt til stenging av/reduert organisert aktivitet og idrett, etter som det blir meldt om frå lag og organisasjonar at dei ikkje har kunne gi eit tilfredsstillande tilbod i

pandemien, og at fleire har slutta med organisert idrett. Barne- og ungdomsidretten kunne starte opp igjen etter fleire månader utan tilbod, medan det har vore store restriksjonar for vaksenidrett der ein har kontakt idrett.

3. Kommunen sin idretts- og friluftspolitikk.

Tilbakemeldingar syner at det er eit behov for å etablere ein klar idretts- og friluftspolitikk i kommunen med tydeleg strategi for å nå dei måla og delmåla som blir vedteke. Det er eit særleg behov for å få til gode ordningar når det gjeld kommunale tilskot slik at ein kan utarbeide gode handlingsplanar som er i tråd med dette. Dette gjeld både i forhold til å etablere ei ordning som gir tilskot til drift og samt ved bygging av anlegg. Gjeldande element i dagens politikk er fylgjande:

Bokn kommune bidrar med gratis leige av kommunale anlegg for trening til frivillige organisasjonar i kommunen. Kommunen bygger (med nokre unntak) anlegg som er naudsynte for kommunens eigen kjerneverksemd som undervisning (gymnastikksal/ idrettshall). Desse blir tilbydd til lag og foryngingar til treningar på kveldstid og avviking av kamper og arrangement i helgene. Sagt på ei annan måte så blir arbeidsfordelinga at kommune står for infrastrukturen og dei frivillig står for aktiviteten. For andre anlegg, som primært er til bruk for idrettsformål for eksempel fotballbane, ridesenter, klubbhus, blir det forutsett at det blir løyst gjennom utbygging av lag og organisasjonen sjølv.

Det er ein del type anlegg som ikkje har pressgrupper i form av idrettslag. Eksempel på dette er turstiar, turvegar, lysløyper, nærmiljøanlegg og liknande. Her er det naturleg at kommunen tek eit større ansvar. Eit godt eksempel på det er at kommunen tek eit større ansvar for etablering av lysløyper på godt etablerte turstiar/turvegar i kommunen eller at ein utvidar ordninga for tilskot til nærmiljøanlegg. Kommunen har ei bevisst satsing på tilskot for å støtte oppunder lag og foreiningar gjennom driftstilskot til lag og organisasjonar.

Kommunen legger også til rette gjennom arbeidet som blir utført av teknisk sektor, Folkehelsegruppa eller av Friluftsrådet Vest.

3.1. Overordna mål.

Desse måla tek utgangspunkt i den statlege idrettspolitikken.

1. Framtidig bygging av anlegg og område for idrett og friluftsliv skal vere tufta på reelle behov. Dokumentasjon av behovet for eit anlegg skal liggje ved alle utbyggingsplanar. Det skal arbeidast for gode funksjonelle og økonomiske løysingar som er tilpassa dei reelle behova.
2. Fleirbruksanlegg skal prioriterast
Anlegga bør nyttast mest mogleg. Løysingar som kan dekkje behova til mange brukargrupper, t.d. grendelag, skule, barnehage, og idrettslag, bør difor vere målet. Anlegga skal vere tilrettelagde for funksjonshemma og funksjonelle for alle aldersgrupper.

3. Nærmiljøanlegg og anlegg nær skule, barnehage og SFO skal prioriterast.
Bokn kommune er ein kommune som er langstrakt og har fleire øyer. Tilrettelagde småanlegg for leik og idrett, gjerne nær fleirbrukshall og skule, vert viktig for å samle og aktivisera dei unge.
4. Areal for leik, idrett og friluftsliv må sikrast gjennom kommuneplan, kommunedelplanar og reguleringsplanar.
Anlegga bør ligge nær bustadmiljø, skule, barnehage og SFO, eller natur- og friområde, og vere lokalisert slik at det er mogleg å få til trafikksikker og lett tilkome. I samband med nye reguleringsplanar for bustadfelt bør areal for leik, idrett og friluftsliv (nærmiljøanlegg) innarbeidast som ein del av bustadmiljø, og ha høg prioritet i planleggingsprosessen.
5. Landskapsvern, miljømessige og estetiske tilhøve skal vektleggast.
Inngrep tilpassa naturen, lite ressurskrevjande løysingar og tilpassing til lokal byggjeskikk bør vere prinsipp i planlegginga. Område for friluftsliv vert attraktive om dei er knytt opp mot lokale kulturminne, og/eller tilrettelagde med tanke på både fastbuande og tilreisande.
6. Lag og organisasjonar må vere aktive for å få til anleggsutbygging og aktivitetar.
Dugnadsinnsats og frivillig engasjement har alltid vore grunnlaget for å få til noko i Bokn kommune. For å nå måla må slik innsats liggje på eit minst like høgt nivå som tidlegare. Gode løysingar for å finansiera både anlegg og aktivitetar vert avgjerande å finne fram til.

Ein har vald å vidareføre dei overordna måla frå førre periode. Det var i 2020 varsla ein ny statleg idrettsmelding. Denne er utsett og det er uavklart når den føreligg. Det er dermed ikkje nye statlege føringar på området. Sidan sist plan er det vedteke at FN` sine bærekraftsmål skal vektleggast i den kommunale planlegginga på alle nivå. På spesielt tre område kan ein trekke fram at målsetninga i plan treff desse:

Bærekraftsmål 3. God helse og livskvalitet

God helse er ein grunnleggande forutsetning for menneske sin mogelegheit til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet. Korleis helsa vår er blir påverka av blant anna mogelegheitene til å være aktiv gjennom trening og mosjon. Tilgjengelege anlegg og ein aktiv idrett bidreg til at økonomi og sosiale forhold er eit mindre hinder for brei deltaking.

Bærekraftsmål 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn

På sitt beste sørger lokalsamfunnet for at mennesker kan leve gode liv og utvikle seg. Moglegheiter for mosjon og aktivitet, utandørs eller innandørs i idrettsanlegg eller i friluftsanlegg som stiar eller turløyper er i så måte avgjerande. Dette er tilgang til grunnleggande tenester som må leggast til rette for på ein berekraftig måte.

Bærekraftmål 17. Samarbeid for å nå måla

For å lykkest trengs det gode og sterke partnerskap. Kommunen bidreg som lokal myndigheit med samarbeid på ein rekke ulike område med frivillige lag og organisasjonar. Samarbeidet skjer gjennom både formelle avtaler/partnerskap, gjennom tilskot og praktisk bistand med meir.

3.2 Delmål

Anlegg og område for idrett og fysisk aktivitet

Tabell 1: Oversikt over delmål for anlegg og områder, tiltak og ansvar.

Delmål	Tiltak	Ansvar
Sikre allmenning tilgang til område for fysisk aktivitet	Arealplanar og kommunal/statleg sikring	Teknisk
Nærmiljøanlegg både i tilknytning til buområde, turområde, idrettsanlegg og skule.	Fylgje opp lokale initiativ frå lag/organisasjonar Tilskot gjennom søknad.	Sektor kultur
Lysløype på etablerte turveggar/turstiar i sentrale buområde.	Vurdere behovet for å vidareutvikle etablert lysløype i Føresvik. Vurdere behovet for å etablere ei lysløype på austre Bokn. Grunnerverv	Teknisk
Anlegg som er med på å skape eit mangfald i aktivitetstilbod.	Behovsvurdering Prioritere rehabilitering	Sektor kultur saman med lag og organisasjonar i kommunen
Mangfald av foreiningseigde idrettsanlegg.	Utarbeide ein plan for finansiering av anlegg eigd av foreiningar, og fordelingsnøkkel mellom kommunalt tilskot, spelemiddel og eigenandel.	Sektor kultur

Plan idrett og fysisk aktivitet

God utnytting av eksisterande anlegg.	Anlegg med behov for rehabilitering blir tatt med på lista når dei formelle krava til spelemiddelordninga er til stades.	Sektor kultur
Auke attraktiviteten og bredda av trimtilbod ved sentrale friluftsanlegg.	Samarbeid med lag og foreiningar Plassere ut treningsapparat og andre installasjoner utendørs for fysisk aktivitet.	Teknisk Sektor kultur
Sikre tilgjengelegheit til utmark.	Lage fleire mindre/enkle parkeringsplassar i tilknytning til turstiar. Gjerne gjennom statleg sikring og midlar. Skilte turveggar/turstiar i kommunen.	Teknisk
Tilrettelegging og formidling av kulturminne i friluftsområde	Skilte aktuelle kulturminne i område rundt dagsturhytta i Kongshamn.	Teknisk Sektor kultur

Aktivitet

Tabell 2: Oversikt over delmål for aktivitet, tiltak og ansvar.

Delmål	Tiltak	Ansvar
Inkluderande og mangfaldig tilbod	Tilskot til nye prosjekt Prioritere nye aktivitet i idrettshallen	Sektor kultur i samarbeid med kommunal folkehelsegruppe, lag og organisasjonar
Fleire innbyggjarar som driv med fysisk aktivitet	Stimulerer organisasjonar og lag til å drive lågterskeltilbod Halde hallen open for bruk heile året Etablere dagsturhytte	Sektor kultur Kommunal folkehelsegruppe Teknisk

Plan idrett og fysisk aktivitet

	<p>Marknadsføre turmål i kommunen</p> <p>Sørge for at turkart er oppdaterte</p>	
Auka kvardagsaktivitet	<p>Aksjonar i knytt til å gå/sykle til jobb og skule</p> <p>«Trygge barn på skoleveg»</p> <p>«Beintøft»</p>	<p>Oppvekst og kultur</p> <p>Kommunal folkehelsegruppe</p> <p>Teknisk</p>
Auka fysisk aktivitet for menneske med nedsett funksjonsevne	<p>Universell utforming av uteområde i skule og barnehage</p> <p>Kartlegge turstien i Føresvik for kva tiltak som må til for å få den universelt utforma.</p>	<p>Teknisk</p> <p>Oppvekst og kultur</p>
God utnytting av aktivitetsflatar i kommunal idrettshall	<p>Årleg gjennomgang av bruken av idrettshallen</p> <p>Etablere system for elektronisk bestilling</p> <p>Etablere system for årleg tildeling av faste tider i idrettshallen for organisasjonar og lag.</p>	

4. Resultatvurdering og måloppnåing i førre plan

I kva grad ein har nådd hovudmål og delmål som blei sett i førre plan vil i høg grad være avhengig av tilgjengelege budsjettmidlar. I førre periode var det stort fokus på å få på plass ein kommunal idrettshall, og lyssetting av turstien i Føresvik, og dette blei prioritert i handlingsprogrammet.

Fylkeskommunen har i slutten av perioden endra sine prioriteringar og har nå dobla posten til nærmiljøanlegg. Det kan derfor tyde på at det i spelemiddelsamanheng vil bli ei større dreieing mot nærmiljøanlegg og andre anlegg for uorganisert aktivitet i planperioden.

I og med at planen sitt handlingsprogram skal rullerast kvart år, er dette ein plan som kan ha stor betydning og danne grunnlaget for utviklinga av alle typar anlegg for idrett og friluftsliv i kommunen. Bokn har fleire lag og organisasjonar som er aktive innan idrett- og friluftsliv, og det er med på å minne både administrasjonen og politikarane på kva som må til få å nå måla ein har sett i kommunen for idrett og friluftsliv.

4.1. Måloppnåing

4.1.1. Hovudmål og delmål

I førre periode var hovudmål og delmål delt opp i idrett og friluftsliv.

Idrett:

Hovudmål: Idrett for alle.

Alle menneske har rett til å driva idrett i høve til føresetnader, behov og interesser. Idrett aukar den fysiske, mentale og sosiale trivnaden, og er førebyggjande helsearbeid. Ein ynskjer at flest mogleg vil finna eit tilbod som passar deira nivå og interesser, og gode idrettsanlegg er eit vilkår for å nå dette målet. Anlegga må dekkja fleire idrettsaktivitetar og brukargrupper.

Delmål:

- Tilrettelegging av areal samt utbygging og vedlikehald av idrettsanlegg.
- Barn og unge sine behov for allsidig leik og idrettsutøving i bustadmiljø må sikrast.
- Tilbod til funksjonshemma, vaksne og eldre.
- Samarbeid mellom dei organa som har ansvar og oppgåver innafor idretten.
- Sikra idrettslaga gode trenarar og leiarar.

Friluftsliv:

Hovudmål: Friluftsliv for alle.

Utøving av friluftsliv har ein positiv effekt på folk si helse og trivsel, og kan bidra til kunnskap og positive haldningar i høve til naturen. Bokn kommune gir gode høve til utøving av eit variert friluftsliv. Avstandane er små, og ein kan oppleva mange ulike og kontrastfylte naturkvalitetar på kort tid.

Delmål:

- Sikring og tilrettelegging av friluftsområde.
- Sikring og tilrettelegging for allsidig friluftsliv i nærmiljøet, særleg med tanke på barn, menneske med funksjonsnedsetting og eldre.
- Opprusting av turområde/stiar.
- Spreie informasjon og stimulera til friluftsliv.

For hovudmål som er av ein generell karakter, er det vanskeleg å vurdere måloppnåing. Generelt kan det seiast at Bokn i denne perioden har hatt eit godt tilbod til innbyggjarar i alle aldrar når det kjem til fysisk aktivitet, men ein ser at det dei siste åra har blitt færre lag i fotball. Noko som kan sjåast i samanheng med at talet på born har gått ned (færre born på kvart årskull). Bokn arena gir gode mogelegheiter for variert idrettsaktivitet, og det har mellom anna ført til ei etablering av handball-lag i Bokn. Etablering av lysløype på turstien har vore eit viktig bidrag for å få kunne nyte turstien heile året. Gjennom Tell-tur samarbeidet med friluftsrådet har fleire turmål i kommunen blitt gjort kjende og meir tilgjengelege.

4.1.2. Handlingsprogrammet i planperioden

Prioritert handlingsprogram for anlegg og områder i førre plan (2014 – 2022). Vedteke 18.12.2018.

1. Fleirbrukshall
2. Nærmiljøanlegg skule
3. Lyssetjing av tursti Føresvik
4. Nærmiljøanlegg Føresvik – etablering av klatrepark/klatreinstallasjon

Bygging av idrettshall/fleirbrukshall var høgt prioritert i perioden. Hallen stod ferdig i 2016, og blei bygd i kommunal regi. Det blei i 2018 fullført ei lyssetjing av turstien i Føresvik.

Nærmiljøanlegg på skulen har ikkje vore realisert i perioden då det tidleg i perioden blei klart at det var behov for å oppruste skulen/bygge ny skule, og at eit slikt anlegg i staden burde realiserast i samband med dette. Ny skule er no under bygging og vil stå ferdig seinhausten 2022. Uteområde på skulen vil utformast som eit nærmiljøanlegg som vil innby til aktivitet for born i alle aldrar.

Nærmiljøanlegg i Føresvik – etablering av klatreinstallasjon har ikkje vore realisert i perioden, men dette vil bli realisert i løpet av våren 2022. Plassering er vald, og denne plasseringa vil kunne gi rom for ei vidareutvikling av område som eit nærmiljøanlegg.

5. Beskriving av situasjonen i kommunen

For å ha nokre haldepunkt for aktiviteten til innbyggjarane i Bokn kommune kan ein mellom anna sjå på UNGdata undersøkinga for kommune. Denne blir gjennomført kvart 3.år (sist gong i 2019). Alle elevar på ungdomstrinnet i kommunen svarar på undersøkinga. I nabokommunar svarer og elevar på vidaregåande skule. Tal frå 2019 i Bokn viser at 61% har delteke i ein fritidsaktivitet i regi av eit idrettslag, 50% trener gjennom eit idrettslag medan 61% trenar minst ein gong i veka. Etter som Bokn ikkje har vidaregåande skule i kommunen får ein ikkje sett på og samanlikna tal frå ungdomsskule og vidaregåande skule, men trenden i andre kommunar der ein har vidaregåande skule er at ein ser ei kraftig nedgang i talet på unge som driv aktivitet gjennom idrettslag når dei går frå ungdomsskule over på vidaregåande.

Årsaka til at folk sluttar med aktiv idrett er oftast at dei får andre interesser, mindre tilgjengeleg tid ved overgang til vidaregåande skule eller at idretten blir for alvorleg, og Idrettslaga kan derfor fortsett bli betre til å differensiere tilbodet for å hindre fråfall. UNGdata svar frå elevane på vidaregåande skular i andre kommunar på Haugalandet, viser at nær halvparten av elevane trener på treningsstudio. Etter som Bokn sine ungdommar går på vidaregåande i andre kommunar kan ein og regne med at det gjeld vidaregåande elevar frå Bokn.

5.1 Organisert idrett

Fotball og handball er idrettane som står sterkast i Bokn, men det har vore ei nedgang dei siste åra i talet på fotball- og handballag. Utfordringar her er i stor grad knytt til tilgang på trenarar og talet på barn for å stilla lag i seriar. Fleire av årstrinna på barneskulen har veldig få barn og då er det vanskeleg å få mange nok til å stilla lag. Det har blitt vanleg med mikslag både med tanke på kjønn og alder, men dette krev søknad om dispensasjon til forbunda. I tillegg er det færre føresette å spela på når det gjeld trenarrolla. I seinare år har idrettslaget sett at fleire barn nyttar seg av idrettstilbod i nabokommunar kor det er mogleg å delta på etablerte lag i deira eige årstrinn. Vidare kan nemnast at ein ser ei stabil deltaking i idrettar som sykling og volleyball der ein har tilbod til unge og vaksne. Kommunen har god hallkapasitet til dei som ynskjer å drive aktivitet der.

Idrettslag som driv organisert idrett har hatt ei nedgang i medlemstalet i 2020 – 2021, og trur det kan skuldast koronapandemien og smitteverntiltaka som medførte at ein i lange periodar ikkje fekk drive organisert aktivitet.

Tabell 1: medlemstal registrert i lokale idrettslag/klubbar

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Medlemstal	288	244	386	347	288	300	308

Merk: frå 2017 er BORK (Bokn kjøyre- og rideklubb) og med i talgrunnlaget. I 2017 og 2018 er Bokn Taekwondoklubb sine medlemstal og registrert inn.

5.2 Eigenorganisert aktivitet

Eigenorganisert aktivitet kan definerast som «*ein fysisk aktivitet som blir driven fram av utøvaren sjølv, hovudsakleg gjennom utøving av aktiviteten. Rundt kvar aktivitet finnes det eit fellesskap bygd på leik, glede og entusiasme, men minimalt med organisasjon. Den eigenorganiserte idretten spring ut av en fri, moderne og global ungdomskultur. Desse aktivitetane går føre seg heime, i naturen og i urbane miljø, men også i spesialanlegg. Det er ingen krav til fast trening, medlemskap, konkurransar eller andre forpliktingar. Tal viser at i løpet av tenåra vel fleire å drive med fysisk aktivitet utanfor den organiserte idretten.*

Aktivitetstiljøa gir tydelege assosiasjonar til omgrepet «ekte fritid» som bygger på tre sentrale idear:

- 1. Opplevinga av friheit frå noko eller nokon som har makt over ein sjølv*
- 2. Friheit til å være seg sjølv*
- 3. Friheit til å bli den personen ein sjølv kan tenkje seg å vere*

Aktivitet som er typiske eigenorganiserte er mellom anna: parkour, tricking, surf, snowboard, skate, streetdans, streetbasket, SUP, droneracing, nysirkus, kite, ski, padling, sparkesykkel, bmx-sykling, beachvolley, hoppetokk, sykkel polo, slackline, frisbeegolf, dødsing, elvesurfing, paintball, klatring, rollerblades, vindsurf, longboard, terrengsykkel, downhill sykling, yoga.”

(definisjonen av eigenaktivitet er henta frå organisasjonen Tverga si nettside).

I tillegg til organisert trening ser ein at det er fleire som nyttar seg av eigentrening i styrkerom. Bokn kommune har ikkje eigen symjehall, og kan heller ikkje hente ut tal frå andre symjehallar i regionen knytt til tal på brukarar frå kommunen. Men tal frå kommunane rundt Bokn syner at det er stabilt tal i bruken av symjehallane.

Barn og ungdom driv uorganisert fysisk aktivitet både i barnehagen og skulen, i nærmiljøa sine og på idrettsanlegg og i samband med friluftsliv.

Anlegg

Kommunen har ikkje andre anlegg for idrett og fysisk aktivitet enn dei som er lokalisert i og rundt skulen og Bokn arena. Det blei etablert ein ballbinge i Alvestad i 2007, men den blir pr i dag ikkje nytta til det tiltenkte formålet.

Finansiering

Det er fleire moglegeheiter for offentlege og private organisasjonar å kunne søkje tilskot og finansiering av anlegg for eigenorganisert aktivitet. Så lenge organisasjonane oppfyller krava kan dei søkje tilskot gjennom spelemiddelordninga. For søknad via spelemiddelordninga må anlegget definerast å vere eit anlegg eller område for eigenorganisert fysisk aktivitet, som ligg i tilknytning til bu- og/eller opphaldsområder.

Elles er det mange private stiftelsar og tilskotsordningar ein kan søkje gjennom.

Kommunen har lite ressursar til å lage og drifte nye anlegg, men er behjelpelege dersom lokale lag/organisasjonar ynskjer å etablere eit anlegg.

5.3 Telltur

Kommunen har eit godt samarbeid med Friluftsrådet Vest. Systemet deira for turregistrering, Telltur, der registrerte brukarar kan samla poeng og konkurrera med seg sjølve eller andre, har blitt meir og meir populært dei seinare åra. Kommunen har åtte turmål i Bokn. Målet er å legge til rette for ytterlegare to TellTurar i 2022. TellTurane i Bokn er Boknafjellet – Boknahåve – Hognåsen – Håklepp – Klepphaugen – Turstien – Vardafjellet – Ådnaneset

Alle turane står omtalt på kommunen si nettside

[TellTur - Bokn kommune](#)

Tabell 2: Telltur i Bokn kommune

Sesong	2019	2020	2021
Registrerte turar	3301	5603	6406
Registrerte turgåarar	497	1055	1175
Mest besøkte turmål	Boknafjellet	Boknafjellet	Boknafjellet

5.4 Strandrydding

Innbyggerane i Bokn er veldig gode på strandrydding, i alle aldrar – frå barnehagebarn til pensjonistar. Sidan 2017 har kommunen, i samarbeid med lag og org. og andre eldsjeler, arrangert årlege strandryddedagar, og samla inn over 20 tonn marint avfall. Bokn kommune er med i Strandryddeaksjon Haugalandet, der nabokommunar, Friluftsrådet og HIM motiverer kvarandre til årleg innsats for miljøet.

Dei seinare åra har strandrydding blitt ein heilårsaktivitet, og mange sambygdingar brukar kulturkontoret sitt utstyrslager til både strandrydding og rydding på land. Innbyggerane ser at Bokn si strandsone blir reinare – at deira innsats nyttar, og aktiviteten er veldig positiv både for folkehelse og miljøet.

5.5 Friluftslivet sitt behov i framtida

Friluftsliv er svært populært, og ein har og sett ei auke knytt til koronapandemien. I 2016 ble det gjennomført en undersøking om kulturinteresse og kulturaktivitet i Tysvær, Haugesund og Karmøy. 86 % svarte at dei er svært eller litt interessert i friluftsliv. Dette var det mest populære aktivitetstilbodet etterfylgt av film, pop/rock, idrett.

Bokn har mange turstiar, men manglande merking gjer at det kan vere utfordrande for andre en lokalkjende å finne fram. Auka bruk av sosiale media gjer at turmål og "skjulte perler" plutsleg blir allmenn kjend. Bokn har merka ei auke i turgåarar frå andre kommunar. Dette kan være ei utfordring med tanke på lokale forhold som mangel på parkering, skilting og slitasje på vegetasjon. Turmål kan

plutselig bli ein farsott på sosiale media, og det kan mellom anna medføre at naboar/grunneigarar til turmålet kan oppleve "folkevandring" til staden. Mangel på skilt vil kunne føre til at tilreisande turistar dukkar opp i private hagar, i gardstun og på hytteeigedommar og føre til ubehag. Kommunen bør legge til rette for skilting og vise til parkeringsplassar ved slike tilfelle.

Det er viktig å sikre arealer hvor allmennheten har tilgang til strandlinje. Bokn har sikra dette mellom anna gjennom nærmiljøanlegget i Føresvik og badeplassen i Ognahavn på Ognøy.

5.6 Tilrettelegging for personar med nedsett funksjonsevne.

For nye anlegg sett regelverket klare krav om universell utforming. Dette er også ei forutsetning for å kunne få tildelt spelemiddel både for private og kommunale anlegg. Kommunen vil i planperioden starte opp eit arbeid for å kartlegge eksisterande lysløype i Føresvik samt eksisterande kommunale bygg i forhold til tiltak for å få det universelt utforma.

5.7 Opparbeiding og vedlikehald av anlegg og områder for idrett og friluftsliv

Bokn kommune har i dag ansvaret for vedlikehald av idrettsanlegget i Føresvik (fotballbane og ballbinge), samt Bokn arena, samt turstien/lysløypa i Føresvik. Kommune vil i planperioden vurdere dagens kommunale tilskotsordningar og samarbeidsavtaler, og vurdere behovet for nye ordningar som kan vere med på å betre både drifta for organisasjonar og bidra til eit tydelegare skilje mellom kommunen sine oppgåver og organisasjonar og lag sitt ansvar.

Kommunen har ein avtale med skulen der elevar på ungdomstrinnet utfører sjølv vedlikehaldet på turstien og får gjennom det ei fastsett beløp som støtte til skuleturen i 10.klasse. Denne ordninga vil bli vidareført i perioden.

6. Handlingsprogram for idrett og fysisk aktivitet 2022 – 2025

For å kunne søke om spelemiddel til idretts-, friluftsliv-, og nærmiljøanlegg, er det eit krav at kommunen årleg rullerer sitt handlingsprogram av kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet. Handlingsprogrammet er derfor eit svært viktig dokument for kommunen og dei organisasjonane som søker om spelemiddel. Det er nemleg det årleg vedtekne handlingsprogrammet som dannar grunnlaget for prioriteringa av spelemiddelsøknadane, samt utbetaling av kommunalt tilskot til idrettsanlegg.

Det er mogleg å søke om spelemiddel til tre ulike anleggstyper;

- Ordinære anlegg (som og inkluderer rehabilitering av anlegg og større friluftsanlegg)
- Nærmiljøanlegg
- Kulturbygg (regionale)

I handlingsprogrammet er det ei samla prioriteringsliste for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Kor stor del av spelemiddel som kvart år blir tildelt Bokn kommune er avhengig av ei rekke faktorar. Blant anna anleggsdekning, talet på søknadar og søknadssum i vår kommune i forhold til dei andre kommunane i fylket, og ikkje minst kor mykje som blir delt til vårt fylke.

I handlingsprogrammet er eit av tiltaka frå førre planperiode vidareført då det ikkje blei realisert i den perioden.

Innspel til handlingsprogrammet for 2022.

1. Klatreinstallasjon i Føresvik

Kommunen har fått tildelt midlar frå Sr-bank stiftelsen til ein klatreinstallasjon. Det er vedteke plassering av denne på ei tomt ned mot Føresvik sentrum. Området kan vidareutviklast med treningsapparat, sittebenker/bord m.m

2. Dagsturhytte ved Kongshavn

Rogaland fylkeskommune og SR-bank stiftelsen har oppretta eit prosjekt der dei tilbyr alle kommunar og etablere ei dagsturhytte. Føremålet med hytta er å få fleire ut på tur og oftare ut på tur. Dagsturhytta er vedteke at skal plasserast rett nordaust for turstien i Føresvik v/Konghamn.

3. Rehabilitering av ballbingen ved Bokn skule.

Kunstgrasbanen har gummigranulat og idrettslaget må av den grunn gjera strakstiltak for å hindra utslepp (lovpålagt). NFF har bidratt med ein miljøkonsulent som har hjelpt med å kartlegga kva for nokre tiltak som må gjerast. Det er for kostnadskrevjande å legge nytt dekke med gummigranulat etter som nye krav har komme knytt til dette (miljøkrav). Kommunen har vald å legge nytt dekke med sandfyll etter anbefaling frå NFF sin konsulent. Leverandør er vald.

4. Sandvolleyballbane i nærmiljøanlegget. Behov for rehabilitering.

Sandbaneanlegg ved Alvestad nærmiljøanlegg treng å rehabiliterast for å kunne nyttast som ein volleyballbane. Idrettslaget er allereie i gong med å søka om midlar og underlagsdokumentasjon har blitt sendt til kommunen.

5. Løpebane rundt stadion i Føresvik

Løpebanen rundt grasbanen i Føresvik må rehabiliterast etter at gravearbeid ved skulen er ferdig.

6. Utbetring av stien som går frå turstien og fram til dagsturhytta

Frå turstien og ut til der dagsturhytta skal plasserast er det i dag ein traktorveg store delar av vegen. Siste 50 – 100 meter er sti. Det vil vere behov for å utbetre traktorvegen og stien til dagsturhytta slik at den blir tilgjengeleg for dei fleste og at ei enkelt kan ferdast på det siste stykke ut til hytta.

7. Status og utarbeiding

Planen er utarbeida i tråd med rettleiaren for «Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet». Det er gått ut brei skriftleg invitasjon til idrettslag, velforeiningar, samt andre organisasjonar og lag i kommunen.

Planen er utarbeida av kultursjef, sjef for teknisk drift og vedlikehald, kommunalsjef for oppvekst og kultur og kommunedirektør.

Omgrepa som blir brukt i temaplanen er henta frå Kulturdepartementets bestemming om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet -2020 V-0732 og kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet utgåve frå 2015 V-0798.

Idrett

Med idrett forstås ein aktivitet i form av konkurranse, eller trening i den organiserte idretten.

Fysisk aktivitet

Med fysisk aktivitet forstås ein eigenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, her under friluftsliv og leikprega aktivitetar.

Friluftsliv

Med friluftsliv meinast opphald og fysisk aktivitet i friluft, i fritida, med sikte på miljøforandring og naturopplevingar. Kulturdepartementet har vald å la friluftsliv gå inn i omgrepet fysisk aktivitet.

Idrettsanlegg

Departementet opererer med fleire klassifiseringar i forhold til spelemiddelfordelinga. Følgjande blir omtalt i denne planen etter som dei er mest aktuelle for Bokn kommune:

- Nærmiljøanlegg

Det er anlegg eller områder tilrettelagt for eigenorganisert fysisk aktivitet, hovudsakeleg plassert i tilknytning til bu- og/eller opphaldsområder. Områda skal være fritt allment tilgjengeleg og rekna på eigenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men og for den øvrige lokalbefolkninga.

- Ordinære anlegg

Det er dei anlegga som er berettiga tilskot går fram av "Bestemming om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet". Med ordinære anlegg meinast anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet samt eigenorganisert fysisk aktivitet.

- Kommunale anlegg

Anlegg som primært skal dekke ein kommune, eller ein mindre del av en kommune. Anlegga skal tilfredsstillе krava som til en kvar tid gjeld for mindre konkurransar på lags- og kretsplan.

Anleggskategorien kan delast i to. Den fyrste blir kalla mindre kommuneanlegg, for eksempel klubbhus, fotballbane, handballbane, utandørs rideanlegg og liknande.

Den andre er store kommuneanlegg som er anlegg som krev stor utbetaling frå spelemiddel samstundes som anlegga er kostnadskrevjande både å bygge ut og drive. Anlegg som i tillegg krev store areal og er en miljømessig belastning kjem og inn under denne definisjonen. Store kommuneanlegg er for eksempel ishall, ridehall, fleirbrukshaller, golfbaner, svømmehaller, motorsportanlegg.

- Rehabilitering av anlegg

Rehabilitering av et idrettsanlegg er en istandsetting av anlegget som skal gi en vesentleg funksjonell og bruksmessige standardheving i forhold til dagens situasjon. Rehabiliteringa kan bety eit inngrep i anlegget si struktur og utforming for å tilpasse det til nye funksjonar og bruksområde. Det kan ystast stønad til rehabilitering og ombygging av eldre anlegg (hovudregel 20 år) når dette vil gi større og betre forhold for aktivitet.

- Friluftsområde og friområde

Friluft- og friområde blir ofte brukt som felles omgrep på grønne områder som er tilgjengelege for allmenn fri ferdsel. Friluftsområde er store, oftast ikkje regulerte, områder som i hovudsak er i privat eige, og som blir omfatta av allemannsretten. Det er ikkje krav om parkliknande opparbeiding, kun tilrettelegging for funksjon og bruk. Friområde dekker avgrensande områder med spesiell tilrettelegging og opparbeiding for allmenn uhindra rekreasjon og opphald.

- Turstiar

Turstiar er trasear for ferdsel til fots som er rydda for vegetasjon, men utan, eller liten grad av opparbeiding av grunnen. Den er vanlegvis merka, og bruksbredde 1- 1,5 meter.

- Turveggar

Turveggar er trasear for ferdsel til fots – eventuelt med sykkel, rullestol, barnevogn eller liknande – som er rydda for vegetasjon. Den er vanlegvis merka. Grunnen er godt opparbeidd, og det er eit toppdekket som gir jamn overflate. Bruksbredde 2,5-3 meter.

7.1. Anlegg som er bygd eller rehabilitert i perioden.

Beskriving	Anleggsnamn
Lys på turstien i Føresvik	Turstien i Føresvik
Bygging av idrettshall/fleirbrukshall	Bokn Arena

7.2 Status, ynskjer og behov for idrett og friluftsliv i kommunen

Idrett

Fylgjande behov/ynskjer er spelt inn:

- Idrettsanlegget i Føresvik.

Kunstgrasbanen har gummigranulat og idrettslaget må av den grunn gjera strakstiltak for å hindra utslepp (lovpålagt). NFF har bidratt med ein miljøkonsulent som har hjelpt med å kartlegga kva for nokre tiltak som må gjerast. I nær framtid må det installerast "fangstrister" i alle avløp og det må lagast kant rundt heile banen. På lengre sikt må heile dekket skiftast ut med eit miljøgodkjent alternativ.

Legga kunstgras på heile eller delar av Føresvik stadion for heilårsbruk. Denne vil då komma i samanheng med Idrettshuset og Bokn Arena med tilhøyrande garderobeanlegg etc. Vil bl.a. gjera det mogleg å arrangera fotballcup'ar etc. for dei minste og gi bl.a. skulen ein heilårs utebane.

Løpebanen rundt grasbanen i Føresvik må rehabiliterast etter at gravearbeid ved skulen er ferdig.

- Nærmiljøanlegg

Det er behov for å få gjort tiltak med kunstgrasbanen i Alvestad nærmiljøanlegg. Her må utslepp av gummigranulat først hindrast og på sikt må kunstgraset bytast ut med eit miljøvennleg alternativ.

Vidareutvikle område i Føresvik der klatreinstallasjon skal plasserast. Det kan innby til ein sosial og aktiv møteplass for barn, unge og vaksne alle aldrar.

Opparbeiding av parkeringsplass vest for kunstgrasbanen og asfaltering av vei ved nærmiljøanlegget i Alvestad.

- Sykling

Sykelklubben ynskjer å få på plass eigna lokale til innandørsaktivitetar.

Klubben ynskjer seg og område/utmark til terreng-/kross-sykling/sykelopplæring

Klubben har munnlege avtalar om bruk til sykling i skogen, men området er berre tilgjengeleg mellom oktober og desember. Målet for klubben er at det blir tilrettelagt for sykkelopplæring på eit sikkert og eigna område i kommunen slik at me slepp å måtta oppdriva plassar i nabokommunar. Dette bør på plass innan 2-4 år. I tillegg vil dette vera ein gevinst for kommunen.

- Hestesport

Bokn køyre- og rideklubb ynskjer seg tilrettelagde turstiar for hest/ridestiar. Det er utfordrande å ri/køyre langs trafikkerte vegar då desse er smale. Bil og hest kjem raskt i konflikt og farlege situasjonar kan oppstå.

Friluftsliv

Friluftsområde som er statleg sikra med servituttavtalar, og som Friluftsrådet forvaltar:

- Are friluftsområde
- Nordre Vågholmen
- Parkeringsplassen ved oppstigninga av Boknafjellet (vest for vassverket, i bakken ned mot Gunnarstad)

Ingen behov/ynskjer er spelt inn.

Turområder

Fylgjande behov/ynskjer er spelt inn:

Etanblere dagsturhytte i Kongshamn. Utbetra siste del av stien frå turstien til Kongshamn der dagsturhytta skal plasserast.

Utbetre delar av eller heile turstiane til Boknahåve (og Borgenvik) til å mogleggjera heilårsbruk for turgåarar, terrengsykling, terrengløping etc. I dag er store deler i myrlendt terreng og lite brukarvennleg store delar av året.

Betre skilting av populære turstiar/turmål.

Badeområder

Dei to offentlege badeplassane i Bokn er Ognahavn og Alvestad nærmiljøanlegg. Førstnemnde er statleg eigd og blir forvalta av Friluftsrådet og er eigd av staten. Begge stadene er opparbeida med bordbenker og har tilgang til toalett. Badeplassen i Alvestad nærmiljøanlegg har også grill og gapahuk i same område.

Fylgjande behov/ynskjer er spelt inn:

Toalett-/lagerbygget ved Alvestad nærmiljøanlegg manglar lufting i begge etasjar. Dette skapar bl.a. fuktproblem i kjellaretasjen. Det er planlagt å installera ventilar.

Båtutfartsområder

Følgande område blir brukt som båtutfartsområde i kommunen:

- Føresvik indre hamn (gjestehamn med tilgang til vatn, straum, drivstoff, offentlig toalett og dusj)
- *Moljå* i Alvestadkroken (båttopptrekk og to gjestebrygger)
- Hålandssjøen (vatn, straum, gjestebrygge)

Plan idrett og fysisk aktivitet

- Drevsund (brygger, kai, privateigd)
- Ognahabn (to brygger/toalett)
- Nordre Vågholmen (flytebrygger på nordsida/Humraparken på sørsida)

Ingen ønsker/behov er spelt inn her.